

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHold: Ave Maria. — Tyskland og Japans forbund mot bolsjevismen. — Aktivitet og kontemplasjon. — Fra livet i Lourdes. — Vanføreforsorgen i Sverige. — Vi takker. — «De søkte de gamle stier». — Katolske bøker til jul. — Bokanmeldelser. — Bøker inngått til redaksjonen. — Neste nummer. — Våre helgener. — Herhjemme — - og derute.

Ave Maria —

I Lukasevangeliet berettes om en kvinne av folket som etter å ha lyttet til Kristi ord og sett hans undergjæringer bryter ut i et spontant fryderop: «Salig er det liv som bar dig og de bryster som du diet!» Hvor selvfølgelig og umiddelbart, hvor freidig og begeistret klinger ikke denne lovsang ut fra folkeskaren — klinger som et signal som toner ut over Galilæas land og senere finner gjenklang ned gjennom alle tider. Det var en mengde mennesker som hadde samlet sig om Frelseren og hørte kvinnens røst — men hvad teller de allikevel mot alle dem som senere har blandet sine stemmer med hennes og sunget «den velsignede blant kvinner»s pris fra slekt til slekt? Slik som den ydmyke Maria selv forutsa det.

Ti da englen bragte henne sin hilsen direkte fra Gud — den største hilsen og det største budskap et menneske noengang har mottatt — da fikk Maria et privilegium som gav henne en særstilling. Guds mor, «Theotokos», blev prist mens Kristus ennu levde her på jorden — som, hun blev æret senere da, hun var det selvfølgelige midtpunkt for disipelskaren. Som selve morsbegrepets personifikasjon levde hun videre — den aldri sviktende mor hvis hjerte hadde kjærlighetens kraft til alltid å stå sine barn bi, hvad så deres smerte, elendighet og nød enn kunde være. Men derfor reiste der sig også en mektig storm da i det 5. århundre vranglærere forsøkte å frakjenne Maria hennes høieste verdighet. Så mektig var opinionen at det forårsaket det tredje almindelige kirkemøte i Efesus 431. Den første dag skulde spørsmålet «Jesus født av Jomfru Maria» drøftes og foran Mariakirken ventet folkeskaren i mange timer tålmodig for å høre resultatet. Den ventet ennu da mørket falt på og natten skred

frem — men da så endelig kirkeportene åpnet sig og bare det ene ord «Theotokos» blev slynget ut over den lydhøre mengde, ja, da brøt en jubel ut uten like. Alle hyldet de 200 kirkefyrster for deres troskap mot tradisjonens lære — med fakler blev de fulgt til sine boliger og «hele natten lyste Efesus til ære for jødernes Frelser og for hans mor».

Det 19. århundres kristenhet har sett en lignende men ennu mer strålende demonstrasjon — men da var løsenet «Immaculata». Pave Pius IX hadde utsendt en rundskrivelse til alle jordens biskoper — og 540 innløpne svar bekreftet enstemmig det kristne folks og dets hyrders tro på Marias uplettede undfangelse og dets lengsel etter å få denne gamle tro og lære forkynt som dogme. Og i desember 1854 oprandt en av kirkehistoriens store dager da Peterskirken og den evige stad var ramme om en av de fester, som kun feires i Guds hellige Kirke. Og fra dette kristendommens midtpunkt gikk en strøm av begeistring ut over hele den katolske verden, for Marias hedersnavn «Immaculata» var blitt høitidelig stadfestet av Kristi stedfortreder på jorden.

Og siden den dag er den uplettede undfangnes pris ikke forstummet — men mest overveldende lyder den i Lourdes, når kirkeprosesjonen vandrer med sine tusener av små stjerner som bringer bud om henne hvis rene glans stråler ned i tidens uhyggelige mørke. Og med langt større rett og jubel enn jødefolket sang for sin heltinne Judith, synger vi til Gudsmoren — til vår alles mor: «Du er Jerusalems ære, du er Israels glede, du er vår felles heder».

Ave Maria —!

Tyskland og Japans forbund mot bolsjevismen.

Den 25. november undertegnedes i Berlin en meget betydningsfull overenskomst mellom Tyskland og Japan mot bolsjevismen. Det er et forbund med samme oppgave som i sin tid den hellige allianse: å forsvare de legitime prinsipper mot all anarkistisk terror, og begge landene har utstedt erklæringer om at det gjelder å avværge en fare som ikke alene truer dem men hele den kultiverte verden, idet de kommunistiske internasjonale nu kamouflerer sig på så mange måter for å nå sitt mål: dannelsen av folkefronter i alle land til støtte og fremkallelse av blodige verdensrevolusjoner, at en samlet motstand er i aller høyeste grad påkrevet for effektivt å kunne kvele alle oprør i fødselen og forhindre, at der andre steder utbryter borgerkrig som den der nu herjer Spania. Det har lenge lyktes kommunistene å skjule den sanne karakter av sitt undergravningsarbeid, men begivenhetene i Spania har avslørt deres hensikter og vist nødvendigheten av effektive mottrekk.

I Tokio har man lenge vært klar over de kommunistiske internasjonales planer idet man jo har gjenkjent dens mål og metoder i de blodige begivenheter som har utspilt sig i Kina. Moskvas agenter har dog vært avskåret fra å benytte den samme fremgangsmåte i Japan hvor de ikke kan brannskatte hele store provinser som i Kina. I Japan er man derfor gått frem etter folkefrontsystemet for på den måte å forsøker å få alle fabrikker og industrielle bedrifter under kommunistiske kommando for derpå ved systematiske streiker å lamme hele landets økonomiske liv. Men advart av begivenhetene i Frankrike og Spania grep den japanske regjering inn med engang og slo alle forsøk i denne retning ned med hård hånd. Politidirektørene i alle de større byer blev innkalt til et møte og man traff felles forholdsregler mot den bolsjevistiske propaganda og den marxistiske vranglære samt utvidet myndighetenes maktområde samtidig med at man gikk igang med å organisere et internasjonalt forsvar mot den internasjonale fare idet man gjorde begynnelsen ved overenskomsten med Tyskland.

Imidlertid må et forbund mellom to så mektige stater alltid representere en fare i andre stormakters øine — og både England og Frankrike ser på foreteelsen med meget blandede følelser. For slett ikke å tale om Sovjetrusland som mener å se et hemmelig forbund rettet mot det selv, i overenskomsten. Også i andre land mener man at den skjuler politisk-militære avtaler bak sin tilsynelatende front kun mot bolsjevismen, og at Hitler på grunnlag av Tysklands verdige oprustning tenker mere på nye erobringer enn på den bolsjevistiske fare. De indre urolige forhold i folkefrontstatene lammer jo på én for ham gunstig måte disse lands utenrikspolitikk, hvorved der skaffes muligheter for et tysk hegemoni.

Imidlertid forsikrer både Tyskland og Japan at

ovrenskomstens ene er rettet mot internasjonale og ikke mot den russiske stat. Sovjetregjeringen har jo som svar på de mange klager over at den støttet kommunistcentralen i Moskva og dens revolusjonspolitikk alltid erklært at Sovjetruslands regjering og komintern var to helt forskjellige politiske faktorer som intet hadde med hverandre å gjøre. Dette standpunkt har altså både Tyskland og Japan godkjent ved uttrykkelig å rette forbundet mot komintern, så Moskvaregjeringen ifølge sine egne erklæringer, intet kan innvende mot dette. Gjør den nemlig det, vil den med engang avsløre sannheten og må ta konsekvensene derav.

Interessant er også «L'Osservatore Romano»s kommentar som går inn for det samme synspunkt og skriver at forbundet ikke har nogen antirussisk tendens, hvis ikke USSR er identisk med komintern. Men i så fall vil alt ansvar falle på den internasjonale kommunistiske propaganda som betjener sig av den russiske stats regjeringsapparat.

At dette er tilfelle er iøvrig avslørt — mest drastisk nu under den spanske borgerkrig, hvor komintern har stillet russiske offiserer, mannskaper, våben, tanks, fly, ammunisjon osv. til disposisjon for det kommunistiske parti.

Det vil bli interessant å se hvorvidt den tysk-japanske overenskomst vil bringe full klarhet ved å tvinge Sovjetrusland til å bekjenne kulør.

Aktivitet og kontemplasjon.

Den moderne civilisasjons store tekniske og økonomiske utvikling har forringet den menneskelige personlighet til kun å bli et redskap, idet der kreves en ustanselig aktivitet av oss, da alle livets øieblikk må utnyttes hvis vi skal holde tritt med tidens tempo. Men derved utelukkes også kontemplasjonen, de stille betraktningers og overveielsers stund — hvilket vil si at mennesket ikke mer får samlet sig til å be og dets forhold til Gud holder på å gå sin oppløsning imøte. For gjennom bønn og betraktning har vi forbindelse med de høiere krefter, de sanne verdier som så gjennom vår aktivitet skal tilføres den jordbundne verden og formidles til våre omgivelser ved vårt arbeid og hele vår ferd. Mister vi denne forbindelse er våre egne krefter snart opbrukte, vi lammes mer og mer og vårt liv mister sitt virkelige innhold og hele sin virkelige verdi. For mennesket bedømmes ikke ut fra sin innstilling til det timelige, men efter sitt for-

hold til det evige, til det åndelige, til «av hvad ånd det er». Men den moderne aktivitet, kan hende bedre uttrykt: rastløshet, prisgir oss helt i det forgjengeliges vold. Under dette press får intet øieblikk noen egenverdi for oss — det ene minutt følger så hurtig som mulig på det annet og vårt liv forvandler sig til et sinnsvakt veddeløp, hvori vi ikke engang evner å holde ballansen eller få ro til å forsøke å samle oss om tilværelsens mening.

Selvfølgelig er vi kalt — de fleste av oss iallfall — til arbeid og aktivitet, ti tilværelsen har ikke bruk for dem som kun vil være tilskuere på livets scene. Menneskets oppgave er å lede og opplyse verden og føre Skaperens verk videre. Kun da er det en personlighet dannet i Guds billede. Men det er på grensen av det evige og det forgjengelige at vi skal leve vårt liv og tilhøre begge riker gjennom vår betraktning og vår bønn. Først da er vi mennesker

Vi ser i våre dager mange antropocentriske medmennesker, som fremmed for det nøkterne liv søker gjennom okkultisme å fremelske en falsk mystikk som fører dem lengre og lengre bort fra jordelivets almindelige oppgaver — disse det dog i første rekke er vår plikt å løse. Og vi ser på den annen side andre medmennesker, som forneker alt åndelig og gjennom de tekniske fremskritt, gjennom en ustanselig aktivitet i materialismens tjeneste lukker sitt sinn av for realitetenes verden idet de fortaper sig i alt som hører denne verden til. Men hverken den antropocentriske kultur eller alle tekniske fremskritt kan tilfredsstillende det «uroelige hjerte», — kun det religiøse livs liturgiske kretsløp medfører hin uløselige forbindelse mellom aktivitet og kontemplasjon som gir vår personlighet dens fasthet og sikrer en innsats i menneskehetens tjeneste etter Guds bestemmelse med vårt liv.

Fra livet i Lourdes.

Av en protestant.

Følgende artikkel har stått i det danske blad «Aarhus Stiftstidende» og har særlig interesse fordi den stammer fra protestantisk hold. Vi gjengir den i litt forkortet skikkelse.

Av alle valfartssteder i Europa er Lourdes i Syd-Frankrike ved Pyreneenes fot det berømteste — skjønt det er et av de nyeste. Årlig besøkes byen av gjennomsnittlig 600 000 mennesker fra alle land, og tusener av syke søker dit i håp om å vinne helbreden tilbake. Hoteller, hospitser og hospitaler er derfor grodd op, hvor det engang lå en liten, stille landsby, og på klippen ved Mirakelgrotten har det reist sig tre kirker over hinannen.

Skjer det da «mirakler» i Lourdes? Det hevdes at der gjennom årene er forekommet plutselige helbredelser, uten at man har kunnet påvise noen na-

turlig årsak, ja, tilsynelatende på tross av de kjente naturlover. Til konstatering av og kontroll med sådanne helbredelser finnes i Lourdes et lægebyrå, hvortil læger av enhver nasjonalitet og enhver konfesjon har adgang, og alle mulige moderne apparater som røntgen o. s. v. er tatt i bruk. I 1935 besøktes byrået av 305 utenlandske læger. For at der skal være tale om et mirakel, kreves fra kirkelig side, at lægebyrået ved en undersøkelse før og etter helbredelsen samt ved en senere undersøkelse skal erklære, at der foreligger en uforklarlig helbredelse av plutselig karakter. Hvor forunderlig det enn lyder, har lægebyrået gjennom årene gitt mange erklæringer av denne art. I 1935 mente man f. eks. at der forelå 46 mirakuløse helbredelser.

Den ikke-troende del av videnskapen nekter ikke den plutselige og uforklarlige helbredelses mulighet, dertil taler kjennsgjeringene et for tydelig sprog. Men den erklærer, at hvis det foreligger en plutselig helbredelse, som ikke kan forklares, må det skyldes, at der kan være naturkrefter, som vi ennå ikke kjenner, som virker tilsynelatende vilkårlig og på tross av de hittil kjente lover og de hittidige erfaringer, som i gitt og sjeldent enkelttilfelle har kunnet helbrede selv de alvorligste kroniske sykdommer.

Man merker straks ved et besøk i Lourdes den avgjørende forskjell på «Mirakelbyen» og de almindelige kildebadedsteder som for eksempel Wiesbaden, Bad Gastein og andre kilder, hvis naturlig virkende helbredelsesstoffer i forbindelse med diet og annen pleie er velkjent. På kurstedene sover man i almindelighet lenge, men i Lourdes begynner livet allerede i midnattstimen. Kl. 12 midnatt begynner de mange prester, som er kommet med pilgrimstogene, å lese sine messer, og i 12 timer er kirkenes altere uustanselig optatt av prest etter prest. Ved 4—5 tiden om morgenen begynner pilgrimmene å strømme til. I skriftestolene høres skriftemål på allverdens sprog, ved alle hovedaltere utdeles nadveren, det synges og det predikes, idet hvert enkelt pilgrimstog reserveres en av kirkenes til en bestemt tid. Det er et nesten fantastisk liv, som i morgentimene utfolder sig i de tre over hinannen liggende kirker.

I formiddagstimen begynner andaktene foran mirakelgrotten. Skiftevis preker prestene på forskjellige sprog, ber og leder salmesangen, mens en endeløs strøm av pilgrim�er langsomt og i bønn beveger sig gjennom grotten, hvor en uendelighet av voksllys brenner. Et merkelig syn! Vi lever i det tyvende århundre, og allikevel vandrer hvert år hundretusener igjennem denne grotte, bekjennende sin tro på forbønnens makt og på miraklets mulighet. De fleste kysser klippevegge eller bøier sitt hode mot den, andre rekker besvergende armene opad den, andre igjen lar rosenkransen berøre den — men stadig fortsetter strømmen. Og utenfor i den brennende sol sitter, står eller kneler nye skarer time etter time med blikket løftet mot den hvite Madon-

nastatue oppe i grotten. Også mange syke ligger på sine bårer foran grotten, pleiet av Røde kors-søstre og de faste sykevakter.

At troen på miraklet og bønnehørelsen er glødende, får man synlige beviser for, dels ved grotten, dels oppe i kirkene. Ser man etter, vil man oppdage, at veggene er fullstendig dekket med små marmortavler med innskrifter i gull — en takk fra en mor, hvis sønn blev reddet i verdenskrigen, en takk fra munkler i Kina, som blev reddet under et oprør, en takk fra et menneske, som lærte å gjøre bot o. s. v. I små skap henger også offisersepauletter, kårder og ordendekorasjoner — alt sammen gaver fra mennesker som ut fra sin tro vilde si takk for det ene eller det annet. I selve grotten henger et utall av krykker, bandasjer og tegn i sølv og gull.

Badene foregår tett ved grotten i særlige badrum. Mens de syke venter utenfor de såkalte »pisciner«, prekes der for dem eller der bes fellesbønn. Etter tur føres de så inn i baderommene, klæs av omtrent, legges på en bære og senkes under bønn ned i det iskalde vann et øieblikk. Straks etter kjøres de tilbake til hospitalene, som huser dem under oppholdet i Lourdes, og hvor de tilsees av læger. De fleste pilgrimstog, som medfører syke, medbringer forøvrig sine egne læger og sykepleiersker, likesom transporten av de syke ofte foregår i ambulansetog.

Dagens høidepunkt er eftermiddagen. De syke stilles på sine bårer på den store plass foran den nederste kirke, hvorefter alterets sakramente bæres i høitidelig prosesjon gjennom parken og hen til kirkeplassen, hvor biskopen med den hvite hostie i den gyllne monstrans tegner korsets tegn over hver enkelt patient, mens alle andre kneler i bønn. Det hevdes forøvrig, at de fleste plutselige helbredelser ikke lenger skjer ved grotten, men under velsignelsen med sakramentet.

Senere på eftermiddagen går store skarer av pilgrimmene den såkalte «Korsvei». Opper et fjell er reist de såkalte «stasjoner», hvorav hver enkelt fremstiller en scene av Kristi lidelse fra domfellessen til gravleggelsen. Langsamt beveger skarene sig fra stasjon til stasjon, stanser ved hver enkelt og ber i flokk eller synger. Ofte kan man ved fjellets fot høre salmer og bønner på mange forskjellige sprog oppe fra fjellet.

For alle pilgrimner slutter dagen med en lysprosesjon. Når mørket er falt på, går skarene med tente lys fra grotten, oppover kirkebalustradene, gjennom parken og til plassen foran kirken. Under vandringen synges en fransk Maria-sang, som i melodi og ord minner om en folkevise. Til slutt synges trosbekjennelsen på latin og på en gammel gregoriansk melodi, som brukes i alle katolske kirker og derfor kjennes av alle pilgrimmene, uansett deres morsmål. En prest lyser velsignelsen, og dagen, som begynte med gudstjeneste i den årle morgen, er endelig sluttet, — for imorgen å begynne påny. De fleste pilgrimstog blir 7 a 8 dager i Lour-

des, og den ene dags program er som den annens, bare avbrutt av utflukter i den vidunderlige fjell-egn for rekreasjonens skyld.

I det hele tatt er det en misforståelse å tro, at Lourdes utelukkende er «Miraklenes by». Syke søker stadig helbredelse ved kilden og i kirkene. Men i stadig høiere og stadig mer utpreget grad er Lourdes blitt et sted for religiøs fornyelse og fordyppelse. Det store flertall av pilgrimner er ikke syke, men mennesker som tar pilgrimsreisen som en «religiøs øvelse». Fra reisen begynner og til den slutter, lever de helt på religiøs basis under sine presters førerskap, med et skriftemål over hele sitt liv, daglig altergang daglige prekener og stadige bønner. Man kunde uttrykke det ved å si, at Lourdes fremfor fortrinsvis å være et sted hvor der søkes legemlig helbredelse ved miraklets vei, er blitt et sted, hvor det søkes sjelelig styrkelse på almenreligiøst grunnlag under særlig hensyntagen til det katolske syn på Maria som forbederinne.

For en nordbo byr Lourdes på meget eiendommelig, uventet og selsomt — man må likesom innstille sig på en helt ny og fremmed bølgelengde for å forstå, hvad man ser. Men har man evnen til å forstå det fremmede, er Lourdes en opplevelse, som bør tas med. Det er alltid en stor opplevelse — ikke minst i vår tid, dt tyvende århundre — å møte troen på miraklet og på forbønnens makt lys levende og glødende — som det veldige lyskors, man ser reist på et av fjellene ved Lourdes, og som hver aften lyser milevidt utover det deilige land ved Pyreneenes fot.

Vanføreforsorgen i Sverige.

Vår trossfelle Virginia Raymond forteller om kuratorvirksomheten.

Frøken Virginia Raymond, kurator ved vanførestalten i Göteborg, har vært på gjennomreise i Oslo, og «Arbeiderbladet» hadde en samtale med henne. Hun forteller at vanføreforsorgen i Sverige er 50 år gammel. Allerede for 40 år siden innså man at arbeidet krevde en sosialt innstilt person som kunde tjene som yrkesveileder for de unge som forlot vanførestaltene før starten av utdanning i et yrke. I Sverige har vi nu i 10 år hatt kurator ved landets 4 vanførestalter. Ordningen blev først innført ved anstalten i Göteborg, som er den eldste. Umiddelbart derefter fulgte Stockholm, og senere Helsingborg og Hernösand. Ved hver av vanførestaltene er det plass til ca. 100 elever, 100 patienter og 50 skolehjemsbarn, det vil si barn under skolepliktig alder. Vanførestaltene sorterer under en centralkomitè som har sitt sete i Stockholm, og hvis formann er professor P. Haglund.

La mig med det samme fortelle at den ganske betydelige poliomyelittepidemi vi har hatt i Vestre Sverige har foranlediget at Gøteborganstalten i denne måned åpner et ekstra sykehus med 50 senger. Det foreligger ikke nogen bestemt oppgave over hvor mange som har vært angrepet av epidemien, men det er den største vi har hatt i de siste 10 år. Den har vært begrenset til Vestre Sverige. Sygdommen har rammet alle aldersklasser. Mange av de angrepne har gjenvunnet sin helse, men det er dessverre også mange som ikke har gjort det.

Fra gammel tid har man hatt kuratorvirksomhet i Sverige for de større sykehus og i noen grad for tuberkulosebehandlingen. Men det gjelder mer helse-spørsmål. I disse dager har man også begynt å få det for de blinde og døve. Kuratorvirksomheten ved vanføreanstaltene er statsunderstøttet og omfatter ikke bare de elever som utdannes på anstaltens yrkesskoler, men også statens pensjonstyre benytter sig av anstaltens kuratorer til kontroll og undersøkelser angående elever som utdannes på dens bekostning.

— Hvordan foregår kuratorarbeidet?

— Jeg må lage et kortregister over alle gamle elever 10 år tilbake i tiden, og alle inneværende ansøkninger, så vel til yrkesskoler som skolehjem. Dessuten får jeg fra pensjonsstyret en separatliste over tilfelle i den del av distriktet jeg reiser. Jeg kan ha 10 besøk om dagen, 10 mils reise og holde det gående på den måte i 6 uker eller 2 måneder. Jeg utarbeider rapport over hvert enkelt tilfelle i alle detaljer: hvordan de har arbeidet siden de startet, hvor de er ansatt, deres anseelse som yrkesmenn, hvorledes de har skjøttet de maskiner de har fått, deres eventuelle behov for nye maskiner. Er de arbeidsløse, forsøker jeg å skaffe dem nytt arbeid, råde dem hvis de trenger ny lægehjelp, tale deres sak for deres kommune og deres arbeidsgiver. De nye tilfelle, som er anmeldt, diskuteres igjen med vedkommende selv, med hans foreldre, hans eventuelle tidligere arbeidsgiver, kommuneindustri eller håndverker, som skulde ta ham i sin tjeneste. Det gjelder å lære myndigheter og arbeidsgivere å forstå betydningen av at vedkommende får den nødvendige behandling og ordentlig utdanning og at han om mulig tas imot på hjemstedet, innrangeres i samfundet som arbeider på en plass hvor han kan fylle kanskje til 100 pct. de krav man stiller ham.

Dessuten har vi en liten spesiell fornøielse. Jeg fører med mig som en handelsreisende en kolleksjon strikket undertøy som passer til sykehusene og en kolleksjon strikkede sportsartikler som jeg forsøker å selge på sykehus, sportsklubber o. s. v. I Gøteborg har vi 30 vanføre som har uavbrutt arbeide med dette. De har på grunn av sin vanførhet vanskelig for å bli f. eks. syersker eller skreddere, men de kan, takket være anstaltens og kuratorens arbeidsformidling, forsørge sig selv. — I parentes bemerket går frøken Raymond selv alltid klædd i drakter eller kjoler forarbeidet av vanføre. — Det er

ikke mulig for dem som bor riktig avsides f. eks. å skaffe sig kunder selv, vi hjelper dem også med innkjøp av materiale, gir dem ideer o. s. v. Selv om de har den beste utdanning på skolen, kan de ikke slå sig igjennem når man ikke i hvert fall de første årene ved å skaffe dem kunder gir dem anledning til arbeid. Vi har stor korrespondanse som viser at det arbeidet fyller en ikke ubetydelig oppgave. Og selv om arbeidsfortjenesten ikke blir så stor, føler de sig allikevel som medlemmer av det arbeidende samfund.

For hver utgående elev fra anstalten forbereder vi hans start i livet, enten det blir å gå tilbake til hjemstedet og begynne som håndverker eller han søker sig mester for å lære enda mer noen år.

Man kan si at kuratorvirksomheten blandt de vanføre i Sverige i disse 10 årene har gitt oss den erfaring at man innser at arbeidet hadde langt flere oppgaver å løse enn man fra begynnelsen av ante. Meget står også igjen, men man er på den rette vei, takket være den gode kontakt man har fått med staten og byenes arbeidsformidling, med fagforeninger og håndverk og industri som har forstått at vanføreanstaltens utdanning ellers virkelig setter den vanføre i stand til — hvis han ikke kommer på feil hylle — å fylle 100 pct.s arbeidskrav. Vi har vanføre som arbeider hos gullsmeder, hos billedhuggere, pelsmakere, på handelsskoler o. s. v. Vi vil ha bort særpreget på vanføre. Men vi må naturligvis huske at samfundet bør og skal hjelpe dem tilrette så grundig og så meget som mulig. Vi har ikke vanførelag som dere har her. Vi har de vanføres riksorganisasjon som drives meget virksomt og effektivt av elever som er gått ut av skolen. En kamerat-organisasjon. De kommer med forslag og nye krav angående vanføreforsorgen. De har laget studiecirkler og gjort en masse nyttig arbeid, alt drevet av skolens gamle elever. I den grad de vanføre selv studerer sin egen sak og ser fagmessig på sine egne behov vil de lære å være sine egne talsmenn — men dertil kreves et modent omdømme og en virkelig forståelse av hvad det gjelder. Dette mål bør alle ha i sikte.

Selv om det koster penger må dere finne en utvei til kuratorarbeid også her i Norge, slutter frøken Raymond inntrengende. Det er ikke bare penger det kommer an på.

Vi takker,

hjerterlig hr. sogneprest Rottier og St. Josephssøstrene i Drammen for den storslåtte mottagelse og det utmerkede arrangement ved «O. K.»s tilstelning søndag 3. des. Vi takker også St. Laurentii menighet for dens interesse ved å møte så tallrikt frem med så mange i sitt følge. Vi håper av hjerte på snarlig gjensyn med vårt fortreffelige publikum i Drammen, hvis elegante lille scene vi alltid vil glede oss til å benytte.

«O. K.»

„De søkte de gamle stier“.

I «Urd» har Barbra Ring skrevet følgende meget interessante anmeldelse:

Inspirert av alle Oxfordbekjennelser — sier han selv — har den katolske prest Bergwitz fått en del konvertiter til å bekjenne hvorfor de blev, og fortsetter å være, katoliker. Bl. a. uttaler Sigrid Undset og Lars Eskeland sig. Den lille boken er blitt verdifull, fordi den gir innblikk i mange alvorlige menneskers sjeleliv, og sikkert kan den gi andre noe.

Jeg kan likegodt straks bekjenne at jeg selv har vært så grepet av katolisismen at jeg har holdt på å gå over. Det var nok — jeg tør vel kalle det vennskapet med den gamle erkebispem i Salzburg, Ignatius Rieder, som først vakte interessen — en helgen om der noen gang har levd en. Han skaffet mig lærebøker. Men jeg syntes ikke min trang var stor nok til å berettige mig til å gå inn, og da var bispem helt enig — det var ingen overtalelse eller trugsmål.

Så kom jeg til å snakke med en fransk prest — også ett av de aller beste og høist kultiverte mennesker. Han sa mig at det vanskeligste og vågeligste skritt jeg og min beste venn tok i vårt liv, for å få være sammen resten av dette liv vilde anses som ugyltig av den katolske kirken. Nei! Alt det pinefulle vi begge måtte gjennom den gang, først og fremst i oss selv, og også utad mot verden, det skulde ikke ha vært forgjeves! Jeg så det som en troløshet mot ham, om jeg nu gikk over til en kirke som ikke vilde godta oss to sammen. Men da var det blitt et slags offer å ikke gå inn, da syntes jeg, jeg gav noe for ikke å svike. Og det synes jeg fremdeles. Jeg står ikke i noen kirke. Men skulde det være noen, måtte det bli den gamle. For mig står det som man må se sakramentet som enten-eller. Enten er det mysterium, eller er det ikke. Calvins: det betyr er en halvhet, et slags lumskeri. Og jeg synes det katolske skriftemål er en stor livsverdi for menneskene. Det tar fra dem en bær og gir dem mere kraft til å gjøre sitt arbeid. De skrifter ikke for et menneske, de bekjenner i skriftestolen usett for presten som representerer Gud. Det er så mange dårlige katolikker, sier folk. Jamen de dårlige lutheranere da? Ser vi stort annet enn forfølgelse og ond glede over å gjøre ondt, blandt disse? Dessuten går man ikke over til katolikkene, men til katolisismen. Og egentlig liker jeg den, tross alt, fordi den forkaster skilsmisse — den vilde vinne mange, mange flere, om den ikke gjorde det — og det vet den godt. Men den står på det den mener er rett. Og det er vel heller ingen lutherfolk som virkelig tror at bare å tro er nok! De mener vel også at «vis mig din tro av dine gjerninger» står ved makt? Mariakulten har jeg kjent fra jeg var liten — om det har vært atavisme eller ubevisst påvirkning av bøker

vet jeg ikke. Og helgendyrkelsen ser jeg ganske naturlig slik: så stor en beskjedenhet og ydmykhet at den trenger en formidler.

«Skriv det», sa Gerhard Munthe, da vi engang snakket om dette. «Det forklarer for mennesker som bare ser hokus-pokus i helgentilbedelsen!»

Ja, så gjør jeg det her. Og denne bekjennelse kan vel gjelde som en anmeldelse av alle deres, som står katolisismen nærmere og er kommet lenger. «D søkte de gamle stier», er et verdifullt lite dokument både for den gamle kirken og for dem, som har vidnet for den. Og det kan visstnok utrydde noen miskjennelse. At jeg har skrevet så meget om mitt syn, synes jeg var en plikt mot den kirken jeg av personlige hensyn ikke står i.

Katolske bøker til jul.

Katolske bøker til jul:

Nye i år:

A. J. Lutz: Kristendommen i Apostlenes dager. (Aschehoug & Co.) Kr. 3,35.

De søkte de gamle stier — ved Sigrid Undset o. fl. (Aschehoug & Co.) Kr. 2,50.

Dr. J. Van der Burg: Den katolske og den protestantiske inkvisisjon. Kr. 0,50.

Tidligere utkommet:

Det liturgiske års helgener — utgitt av St. Josephsstreene. Kr. 3,00.

Våre fedres gamle Kristentro. 2. utgave. Kr. 2,00.

Dr. J. Van der Burg: Det bibelske skriftemål. Kr. 1,00.

Bokanmeldelser.

Ronald Fangen: På bar bunn. (Gyldendal Norsk Forlag).

Denne eiendommelige og fengslende roman er skrevet med en bevisst og tydelig tendens. Fangen skildrer en rekke typiske gjennomsnittsmennesker og viser hvorledes de kommer til kort i livet, fordi de har bygget hele sin tilværelse alene på det synlige og håndgripelige. Og når dette svikter og livet går dem imot, da har de intet å stå imot med. I en klasse for sig selv står presten Venger om hvis åndelige kamp og sjelekrise vi får høre. Men alle de andre er «moderne» mennesker uten spor av religion. Og i det øieblikk deres jordiske holdepunkt i livet svikter, da styrter alt i grus for dem. For enkeltes vedkommende lar boken oss skimte håp om redning, idet de besinner sig og søker efter bedre fundamentar for deres liv videre fremover.

Det tør hende at Fangens roman hadde virket sterkere, dersom han hadde spart litt på de katastrofer som han lar ramme de fleste av bokens skikkelser. Nu er det likesom vanskjebnen — men-

neskelig talt — spiller for stor rolle i deres katastrofer. Det fremgår derfor ikke tydelig nok at selv når det går dem etter ønske, får de allikevel ikke annet enn utilfredshet og lede ut av det at de har «levet sitt eget liv».

Men boken overbeviser når den fremstiller hvorledes disse mennesker i sitt livs skjebnetime er uten holdpunkt, uten evne til å bære sin ulykke, fordi de har bygget på den illusjon at tilværelsen kun er det synlige vi kan fatte, det håndgripelige som faller innenfor sansenes erfaringskrets. De har glemt at menneket har en sjel, og fordi de ikke regner med denne realitet kommer de uvegerlig til å stå på bar bunn, når det ytre grunnlag for deres liv styrter sammen.

Man savner også en tydelig konklusjon. Man vilde iallfall gjerne vite hvorledes det går med dem som begynner å virke. Hvad når de frem til? At rent subjektive kristendomsopfatninger skulde kunne by hjelp for disse gjennomsnittsmennesker faller det vanskelig å gå med på. Eller kanskje når de til slutt frem til «de gamle stier» som fører til fedrenes kirke med dens autoritet og dens levende åndskraft?

H. J. I.

GUNNAR Ulland: «Under Genferkorset i Etiopia», (Aschehoug & Co).

Kirurgen dr. Gunnar Ulland, som sammen med dr. Johannes Kvittingen ledet den norske Røde-Korsambulanse i Etiopia under krigen, har utgitt en meget interessant bok om arbeidet dernede. Det er en reisebeskrivelse av litt usedvanlig art, men minst like så fengslende som de velkjente andre bøker av denne spesielle art lektyre. Nøkternt og knapt berettes om menns ferd i nestekjærlighetens tjeneste. Illustrert ved et prektig billedmateriale. Nettop på grunn av sin nøkternhet virker fortellingen så sterkt — og man får et tilforlatelig inntrykk av de virkelige forhold i dette merkelige land med dets i europeiske øine ennu merkelige befolkning. Man forstår at arbeidet der nede tross alt har gitt ambulansens menn den dype og varige tilfredsstillelse som en innsatts i det godes tjeneste alltid belønner sin utfører med — og at dr. Ulland kan slutte boken med et lite sukk: «Europa og hverdagen lå foran oss».

En leseverdige og innholdsrike bok!

E. D.-V.

Bøker inngått til redaksjonen.

Aschehoug & Co.:

Barbra Ring: «Leken på Ladeby».

Waldemar Brøgger: «Ut av tåken».

G. Schnittler: «Verdenskrigen 1914—18».

Osc. Albert Johnsen: «Norges Bønder».

Anders Wyller: «Paul Claudel».

Johæn Falkberget: «I Vaktårnet».

Kristmann Gudmundsson: «Lampen».

Finn Grieg: «Dagene er like lange».

Gunnar Ulland: «Under Genferkorset i Etiopia».

Ingeborg Refling Hagen: «Livets dans».

Magnhild Haalke: «Åkfestet».

Gyldendal. Norsk Forlag.:

Emil Boyson: «Yngre herre på besøk».

Karl Holter: «Skinnbrevet».

Aksel Berentsen: «Petter Gleden og hans by».

Neste nummer

av «St. Olav» utkommer IKKE torsdag 17. ds., men MANDAG 21. desember, som dobbeltnummer til jul.

Våre „helgener“.

I siste nummer av «Bymisjonæren» finner vi følgende under rubrikken «Notiser»:

Våre «helgener». Det er kanskje en overveielse verd, skriver en dansk prest, hvad som er mest tiltalende: å ha den hellige Therese hengende på sin vegg som sitt ideal, eller en mere eller mindre tvilsom Hollywood-dame av 1936. Hvis det som er skjedd hos oss er dette at en del mennesker har ombyttet den katolske helgen med et vesen som står langt lavere både intellektuelt og moralsk, så er det jo ikke noen overveldende grunn til jubelskrik eller til hovmot mot middelalderens mørke.

Herhjemme.

Oslo. — St. Halvardslaget hadde sin vellykkede familieaften søndag 29/11 1936. Foredraget om jødespørsmålet av pastor dr. Gorissen var utmerket i form som innhold og høstet stor fagnad. Etterpå var det oplesning av den unge frk. Ruth Hvalsengen som var meget heldig. Det selskapelege samvær som St. Halvardslaget har satt sig til op-gave var som vanlig meget vellykket.

Lavrans.

Oslo. — O. Y. K. avholdt søndag 6. desember en diskusjonsaften med innledning av vår direktør mgr. Irgens. Emnet var utdelingen av årets fredspris. Innlederen rullet i korte trekk op Nobelkomiteens virke fra år til år, likeledes hvad der fordres for å komme i betraktning ved utdeling av prisen. Innlederen kom til slutt inn på den

tyske pasifist Carl von Ossietzky's fredsarbeid som bevirket at han fikk prisen for 1935. Diskusjonen gikk så livlig en stund og meningene var delte for og imot Ossietzky. Men ett var alle enige om, at hans fredsvilje er ekte. Noe som er uforståelig for oss katolske ynglinger, er hvorfor ikke pavestolen har fått fredsprisen, det er vel ingen institusjon som har gjort mer for å bevare freden. Tilslutt benket ynglingene sig rundt kortbordene, tente fredspipen og tok sig et fredelig slag kort.

E. M. O.

Fredrikstad. — St. Olavsforeningen hersteds hadde på fredag 4. desember atter en av sine store aftener. På foreningens innbydelse holdt pastor Maesch fra Oslo et meget interessant foredrag om «Det kristne Rom». Foredraget blev illustrert med en utsøkt vakker serie farvelagte lysbilleder. — Før foredraget begynte hadde pastor Maesch anledning til i velvalgte ord å minnes avdøde O. P. Olsen som han hadde optatt i Kirken og som han skildret som et ivrig og trofast medlem av foreningen og en hedersmann i all hans ferd. Talen blev påhørt stående av de mange tilstedeværende.

X.

— og derute

Vatikanet. — Den ungarske regent Horthy som sammen med sin hustru har avlagt det italienske kongepar et besøk, er også blitt mottatt av pave Pius XI ved hvilken anledning der blev utfoldet det samme ceremonieell som benyttes ved mottagelsen av fyrstelige statsoverhoder. Det er forøvrig over tusen år siden at en ungarsk regent har vært offisielt hos den Hellige Fader. Den gang var det St. Stefan som efter at han var blitt kronet i 1001 kom til Rom for å vise sin ærbødighet mot St. Peters efterfølger. Siden har ingen ungarsk konge vært der, men forbindelsen mellem den Hl. Stol og Ungarn har alltid vært sterk og levende. Sammen med regent Horthy blev også den ungarske ministerpresident, utenriksminister og følget mottatt og etterpå avla de alle en visitt hos kardinalstatssekretær Pacelli.

Jugoslavia. Erkebiskopen av Agram's koadjutor, mgr. Stepinac, har innviet en tennisplass og ved den anledning holdt en tale hvori han også kom inn på Kirkens stilling til sporten. Efter referatet i L'Osservatore Romano fremholdt han at intet er mer feilaktig enn den tanke at Kirken er en fiende av sporten. Det er sant at den ikke deler alle de opfatninger som verden har av fornøielsenes alt overveiende verdi, men dermed er ikke sagt at den fordømmer sporten som legitim adspredelse. Den stiller blott all sport som alt annet i livet, «sub specie aeternitatis». Under denne synsvinkel kan også sporten tjene til å forherlige Gud. Men alt som opphøies fra å være et middel til å bli et mål i sig selv, nedverdiger mennesket. Mgr. Stepinac sluttet sin tale med disse ord: «Adspred dere, unge mennesker, adspred dere og gled dere — men gled dere alltid i Herren!»

Kardinalsjubileum. Kardinalene Granito Pignatelli di Belmonte, Wilhelm O'Connell og Gaetano Bisletti kan i nær fremtid feire sitt 25-års jubileum som kardinaler. De er de eldste medlemmer av det hellige Kollegium og utnevnt av pave Pius X.

Rom. I St. Antoniuskirken er der blitt feiret en minnegudstjeneste over de tallose ofre for den bolsjevistiske terror, som har mistet livet i de siste 18 år i Russland. Messen blev celebrert av arkimandriten mgr. Alexander Ewreinoff, som forlengst av paven er blitt utnevnt til titularbi-

skop av Plonia. Talen blev holdt av kardinal Tisserant, sekretær ved kongregasjonen for den orientalske Kirke. Han minnet om hvorledes ropet: «Ned med de kristne!» atter nu høres i verden som det blev hørt i de første århundrer. Men mens det for 1800 år siden blev bebredet dem at de var gudsbespottere, beskyldes de nu for å hemme fremskrittet ved å hylle overvunne religiøse forestillinger.

Det tredje Rike. Oberinspektør Müller ved det tyske gesandtskap her i Oslo gjør oss opmerksom på at da han selv og hans hustru er katolikker kan han av egen erfaring bevise at dette ikke er noen hindring for å være medlem av nazistpartiet. Likelødes kan de unge katolikker være medlemmer av Hitler-jugendforbundene og allikevel hver søndag opfylle sin kirkeplikt uten hindringer. Under ferieopholdet i Tyskland i sommer gjorde oberinspektøren med sin hustru en lang fottoer gjennom Baden hvor de besøkte kirker og klostre, men særlig mottok de et sterkt inntrykk av den herlige kirke i St. Blasien med den dertil knyttede store internatskole som ledes av jesuitter. Disse kjøpte i 1933 internatet, som da blev benyttet som tekstilfabrikk efer før i tiden å ha vært kloster, og de mottok eferpå økonomisk støtte av staten til å innrede bygningen efter sin nuværende bestemmelse. I elevenes soveværelser fantes overalt billeder av Hitler, hakekorsemblemer o. l., da de fleste gutter var medlemmer av Hitlerjugend. Allikevel var der altså intet til hinder for at de blev opdradd av jesuitter. — Overalt i Tyskland så vi velholdte kirker og møtte respekt for hvert menneskes religiøse innstilling som blev betraktet som en privatsak — tilføier vår hjemmelsmann tilsist.

London. Det engelske kolonialdepartement har sammen med styret for Palestina bestemt at forslaget om å anvende det galileiske hav til basis for «Imperial Airways» aeroplaner, ikke blir antatt av religiøse grunner. Man undersøker nu om det døde hav avgir betingelser for en slik benyttelse.

Katolsk bibelbevegelse. Den i 1933 opprettede «Katholische Bibelbewegung» i Stuttgart teller nu 9000 medlemmer. Med bestemte mellemrum utsender den «bibelbrev» som er beregnet på å fremme interessen for bibellesning ved å utdype forståelse av den hellige skrift. I innledningen til det første brev heter det bl. a.: «Man kan nu med rette tale om en bibelvær innenfor den katolske Kirke, ti for hundretusener er atter den hellige skrift blitt «livets bok». Der oppfordres ikke til å lese en bestemt bibeloversettelse og man har heller ikke ennu utsendt en ny utgave, men man arbeider blott i sin almindelighet på utbredelsen av kjennskapet til Guds ord. I de siste 25 år er der forøvrig i Tyskland utsendt 15 oversettelser av bibelen fra katolsk hold.

I New York er der også under biskop O'Haras ledelse vært avholdt et møte av 20 kjente katolske teologer for å fordele oversettelsesarbeidet av en ny bibelutgave sig imellem. I denne nye utgave skal alle foreldede uttrykk erstattes med moderne, hvilket er høist påkrevet når man hører at den til nu benyttede bibeloversettelse i U. S. A. stammer fra 1592 og kun er blitt revidert en gang, nemlig i 1749. Den nye oversettelse skal foreligge ferdig om tre år. — I samme møte grunnla man forøvrig «Katolsk bibelforening for Amerika» med samme opgaver som den tyske bibelbevegelse.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri, Oslo.